

čamo. Nečlani društva se na ekskurzije lahko prijavijo samo v zadnjem tednu pred odhodom, če je na voljo še prostor. Cene ekskurzij so za nečlane višje za 20%. Udeleženci potujejo na lastno odgovornost. Številka žiro računa: 50100-620-133 05 1010115-1620908.

ENODNEVNA EKSURZIJA NA DLESKOVŠKO PLANOTO (14.9.1996). **Program:** Odhod s Kongresnega trga ob 7.00, nato vožnja skozi Kamnik in Kranjski Rak v dolino Lučnice. Z avtobusom se bomo povzpeli še do planine Podvežak (1300 m). Od tod se bomo peš odpravili proti Kocbekovemu domu na Korošici (1808 m), in sicer prek Lastovca in Deske ter ob Vodotočnem jezeru. Po počitku se bomo čez Sedelce napotili na Veliki vrh (2110 m), ki je ob lepem vremenu prvovrstno razgledišče, turo pa bomo sklenili s sestopom ob Inkretovem studentu nazaj k izhodišču. Če bo vreme slabo, bomo vzpon na Veliki vrh izpustili. **Vodstvo:** Borut Peršolja. **Cena:** 1400 SIT. **Pogoji:** primerna obleka in obutev. **Hoja:** 7 ur.

ENODNEVNA EKSURZIJA PO POSAVSKEM HRIBOVJU (12.10.1996). **Program:** Odhod s Kongresnega trga ob 7.00, nato vožnja po dolini Save do Zagorja, kjer bomo začeli s prečenjem osrednjega dela Posavskega hribovja. Najprej se bomo ob Vinskem vrhu povzpeli do Ržiš, nato pa nas bo pot vodila čez prisojno pobočje Čemšeniške planine prek Jesenovoga do Kravice (909 m). Turo bomo sklenili s sestopom v zaselek Ojstrica, kjer nas bo čakal avtobus. **Vodstvo:** dr. Karel Natek. **Cena:** 1400 SIT. **Pogoji:** primerna obleka in obutev. **Hoja:** 5 ur.

POHOD OD SEČOVELJ DO HODOŠA Matej Gabrovec

V prejšnji številki Geografskega obzornika je bil objavljen program pohoda do vključno 12. etape, ki bo 8. septembra potekala od Zidanega Mosta do Laškega (odhod vlaka ob 7.45). Tu objavljamo program od 13. etape naprej:

- 22.9.: Laško–Resevna–Šentjur, odhod z vlakom ob 7.45 s tira 7, 20 km, 7 ur hoje;
- 6.10.: Šentjur–Ponikva–Poljčane, odhod z vlakom ob 5.45 s tira 8, 26 km, 8 ur hoje;
- 20.10.: Poljčane–Ješovec–Rače, odhod z vlakom ob 5.45 s tira 8, 27 km, 8 ur hoje;
- 3.11.: Rače–Duplek–Zgornja Korena, odhod z vlakom ob 7.55 s tira 8, 19 km, 6 ur hoje;

- 17.11.: Zgornja Korena–Sveta Trojica–Benedikt, odhod z avtobusom ob 5.30 s perona 15, 16 km, 5 ur hoje;
- 1.12.: Benedikt–Janžev Vrh–Radenci, odhod z avtobusom ob 7.05 s perona 15, 16 km, 5 ur hoje;
- 14.–15.12.: Radenci–Predanovci–Bokrači–Domanjševci–Hodoš, odhod z vlakom ob 6.25 s tira 7, prvi dan 23 km oz. 7 ur hoje, drugi dan 15 km oz. 5 ur hoje.

Vsi pohodniki se morajo obvezno prijaviti v Zemljepisnem muzeju in plačati 1500 SIT za prevozne stroške za vsako etapo. Zadnja, dvodnevna etapa, stane 5000 SIT (prevoz, prenočišče, večerja, zajtrk). Število udeležencev je omejeno na 15. Časi odhodov v novembru in decembru se lahko spremenijo v primeru spremembe avtobusnega voznega reda.

GEOGRAFSKI ZBORNIK ACTA GEOGRAPHICA 35 Milan Orožen Adamič

To številko je začel urejati nov in nekoliko pomlajen uredniški odbor (dr. Ivan Gams, dr. Andrej Kranjc, Milan Natek, dr. Milan Orožen Adamič, dr. Drago Perko in dr. Zoran Stančič). Odločili smo se, da bo odslej Geografski zbornik izdajal v angleščini, saj gre od naklade 1000 izvodov že vrsto let 600 izvodov v izmenjavo po celem svetu. Vsebina te številke je v celoti prevedena v angleščino, dodani pa so nekoliko daljši povzetki v slovenščini. Zahtevno prevajalsko delo je opravil Wayne Tuttle. Tako je Geografski zbornik edina slovenska geografska periodična publikacija, ki je že tretjič zapored tiskana v tujem jeziku. Manjši narodi, kot so Finci, Švedi in drugi, na ta način že desetletja informirajo svetovno javnost o svojih znanstvenih in raziskovalnih dosežkih. V želji, da bi ohranjali in nadaljevali s tradicijo slovenske znanstvene in strokovne besede, smo se odločili, da ponudimo kompletno slovensko besedilo prispevkov v Geografskem zborniku na Internetu, in to na domači strani Geografskega inštituta ZRC SAZU (<http://www.zrcsazu.si/www/gi/gi.html>). Bralci si lahko besedilo brez omejitev presnamejo na svoj računalnik in si ogledajo še nekatere druge zanimive prispevke in informacije, ki jih tu ponujamo. Ob vseh teh spremembah smo se odločili tudi za posodobitev likovne podobe revije, ki jo je izdelal Matjaž Vipotnik. Razumljivo je, da je tako temeljita prenova Geografskega zbornika zahtevala veliko časa

in truda. Vse to ne bi bilo mogoče brez denarne pomoči Ministrstva za znanost in tehnologijo Republike Slovenije.

Posebno pozornost smo seveda posvetili vsebini, ki je tokrat, z izjemo prvega prispevka, ki govori o dolomitu v Sloveniji, izrazito posvečena enemu najbolj aktualnih problemov današnjega časa, to je naravnim nesrečam. V prvem prispevku, ki ga je pripravil dr. Matej Gabrovec, z naslovom »Dolomitne pokrajine v Sloveniji s posebnim ozirom na relief in rabo tal«, je analizirana dobra desetina slovenskega državnega ozemlja, zgrajena iz dolomita. Zanj je značilna posebna vrsta fluviokrasa, glede na relief jo je avtor razdelil v štiri osnovne tipe. Največji del članka je posvečen analizi rabe tal v dolomitnih pokrajinah. Rabo tal je ugotavljal s pomočjo katastrskih podatkov in agrokarte, na treh izbranih testnih območjih pa je uporabil tudi franciscejski kataster in tako ugotavljal spremembe rabe tal v zadnjih dveh stoletjih. Za dolomitne pokrajine je v primerjavi z območji na drugih kamninah značilen nadpovprečen delež travnikov in zaraščajočih se površin.

V drugem prispevku je dr. Milan Orožen Adamič analiziral potresno ogroženost Ljubljane. V Sloveniji se stikajo velike naravnogeografske enote: Alpe, Dinaridi, Sredozemlje in Panonska kotlina. V preteklosti je bilo v tem območju veliko rušilnih potresov. Pred sto leti (1895) je močan potres, ki je imel učinek med 8. in 9. stopnjo po MCS lestvici, močno poškodoval Ljubljano. Ker je Ljubljana glavno mesto Slovenije z največjo gostoto prebivalstva in številnimi drugimi pomembnimi centralnimi funkcijami, ocenjuje, da je zato to potresno najbolj ogroženo območje. Za Ljubljano je izdelana karta mikrosezizmične rajonizacije. S pomočjo statističnih podatkov in drugih virov je izdelal dokaj podrobno podatkovno bazo, ki jo je vključil v geografski informacijski sistem. To je prvi primer tako podrobnega raziskovanja v Sloveniji, in to na mestnem območju, ki obsega le približno 0,9 % površine Slovenije, pa kar 13,4 % njene prebivalstva. Poglavitni cilj raziskave je bil ocena možnih posledic rušilnega potresa. V najbolj ogroženem območju 9. stopnje MCS je 15,23 % vseh objektov in v njih prebiva skoraj 10 % ljubljancanov. Ocena potresne ranljivosti je pokazala, da bi ob potresu 9. stopnje, to je ob potresu, ki bi bil močnejši kot leta 1895, bilo uničenih kar 26,3 % vseh stanovanj, hude poškodbe bi imelo 44,9 % stanovanj. Ob manj močnih potresih pa bi bile posledice seveda ustrezno manjše.

Miha Pavšek je raziskoval poletna neurja leta 1994 v Sloveniji, izdelal pregled dogajanj, raziskoval osnovne značilnosti in pripravil podrobnejši prikaz izbranih primerov. V poletnih mesecih leta 1994 je bilo vremensko dogajanje nad Slovenijo pogosto zelo burno. Številna neurja so se pojavljala predvsem v notranjosti Slovenije, v pasu od Nove Gorice in Posočja do Gorenjske, v Ljubljanski kotlini in Posavju, na Dolenjskem, v Beli krajini pa vse do severovzhodne Slovenije, kjer so bila najštevilnejša. Pojavi kratkotrajnih neurij z intenzivnimi padavinami, točo, streli in močnim vetrom so za ta letni čas povsem običajni, v posameznih primerih pa je krajevna intenzivnost spremljajočih pojavov preseгла vse do sedaj zabeležene na teh območjih. Pokrajinske posledice na najbolj prizadetih območjih so bile izjemnega obsega, temu ustrezna pa tudi višina ocenjene škode.

Osrednji del vzhodne Slovenije in učinke poletnega neurja v porečju Bolske je raziskoval Milan Natek. Dne 28. junija 1994 se je v večernih urah razvil močan nevihtni oblak nad severozahodnim delom Posavskega hribovja in skrajnim jugozahodnim obrobjem Celjske kotline. Neurje z močnimi padavinami, točo in vetrom je trajalo komaj dve uri. Njegovo središče je bilo nad Veliko (Čemšeniško) planino (1204 m). V severnem delu se je neurje najbolj razbesnelo v osrednjem delu porečja Bolske. Bolska in vsi njeni desni pritoki so prestopili bregove svojih strug ter preplavili obrečne ravnine in naselja na njih. Večina krajevnih cest in rečnih korit je bila uničena in zatrpána s plavjem. Pobočja, ki so izkrčena v kmetijske obdelovalne namene, so razorali sveži erozijski žlebovi ter zemeljski plazovi in usadi. V letu 1994 je bilo v porečju Bolske sedem neurij s poplavami, a najhuje je bilo konec junija. V prispevku so prikazane nekatere geografske značilnosti porečja Bolske in pokrajinski učinki katastrofalne povodnji.

VELIKI ATLAS SVETA Milan Orožen Adamič

Svet se je v teh zadnjih letih, tik pred letom 2000, pred korakom v novo tisočletje, v marsičem spremenil. Za nas Slovence je ob vseh dogodkih, ki so v temeljih pretresli svet, prišlo do uresničitve enega naših najglobljih hrepenenj, do lastne in samostojne države. Kar naenkrat je tu že peta obletnica. V samostojni državi smo postavljeni pred številne nove probleme, naloge, izzive in tudi odgovornosti. Od-